

Επιμέλεια - Μάριος Νάνη

Σχολική Χρονιά: 2021 – 2022

Μάθημα: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ

Ώρα Εξέτασης: 7: 45 – 9: 15

Τάξη: Α ΛΥΚΕΙΟΥ & ΤΕΣΕΚ

Ημερομηνία Εξέτασης: 25/01/2022

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. Να απαντήσετε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα
3. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για σχήματα, πίνακες, διαγράμματα κλπ.
6. Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής, που φέρει τη σφραγίδα του σχολείου.
7. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.
8. Στη λύση των ασκήσεων πρέπει να φαίνεται **όλη η αναγκαία εργασία**.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α': Να λύσετε και τις έξι (6) ασκήσεις.

Κάθε άσκηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

A1. Να υπολογίσετε τις πιο κάτω παραστάσεις, χρησιμοποιώντας ιδιότητες ριζών, χωρίς τη χρήση υπολογιστικής μηχανής:

(α) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{32}$

(β) $\sqrt{23 + \sqrt[3]{8}}$

ΛΥΣΗ

(α) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{32} = \sqrt{2 \cdot 32} = \sqrt{64} = 8$

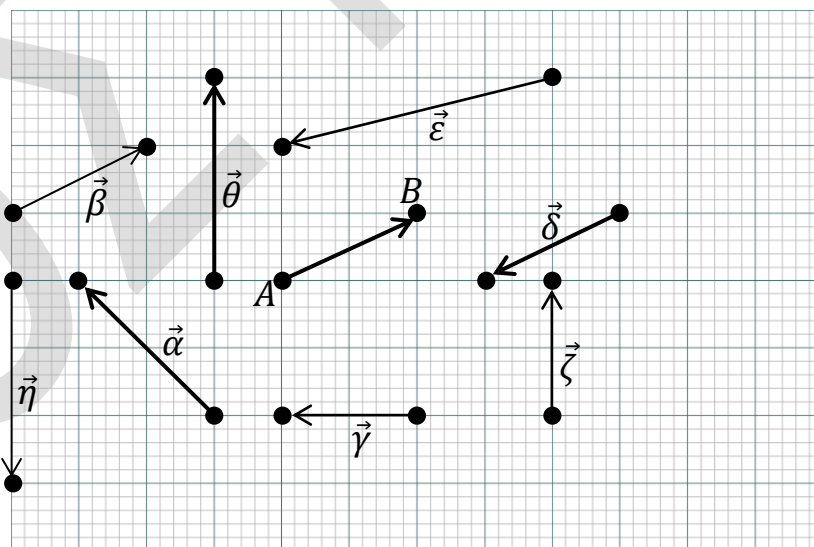
(β) $\sqrt{23 + \sqrt[3]{8}} = \sqrt{23 + 2} = \sqrt{25} = 5$

A2. Με βάση το πιο κάτω σχήμα, να βρείτε ένα διάνυσμα που να είναι:

(α) αντίθετο με το διάνυσμα $\overrightarrow{AB}$
(2 μονάδες)

(β) ίσο με το διάνυσμα $\overrightarrow{AB}$
(2 μονάδες)

(γ) αντίρροπο με το διάνυσμα $\vec{\zeta}$
(1 μονάδα)

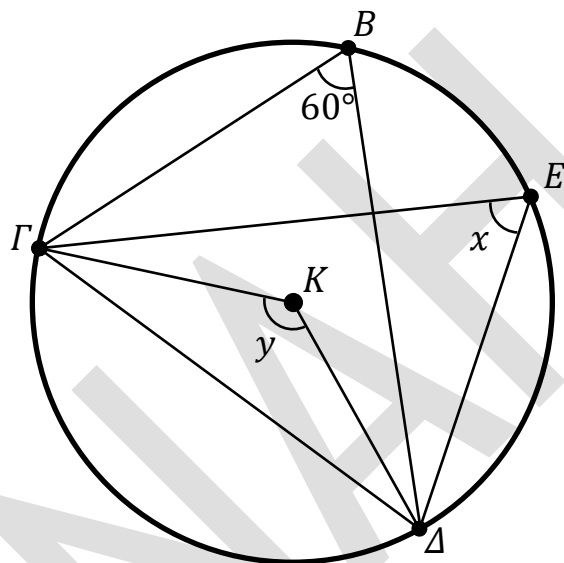
ΛΥΣΗ

(α) Αντίθετο με το $\overrightarrow{AB}$, σημαίνει ίδια διεύθυνση και αντίθετη φορά. Άρα, το $\vec{\delta}$.

(β) Ίσο με το $\overrightarrow{AB}$, σημαίνει ίδια διεύθυνση, φορά και μέτρο. Άρα, το $\vec{\beta}$.

(γ) Αντίρροπο με το $\vec{\zeta}$, σημαίνει παράλληλο του $\vec{\zeta}$, αλλά αντίθετη φορά. Άρα, το $\vec{\eta}$.

- A3.** Στο διπλανό σχήμα το σημείο K είναι το κέντρο του κύκλου και η γωνιά $\Gamma B \Delta$ έχει μέτρο 60° .
Να υπολογίσετε το μέτρο των γωνιών x και y , δικαιολογώντας τις απαντήσεις σας.
(Μπορείτε να μεταφέρετε το σχήμα στο τετράδιο απαντήσεων)

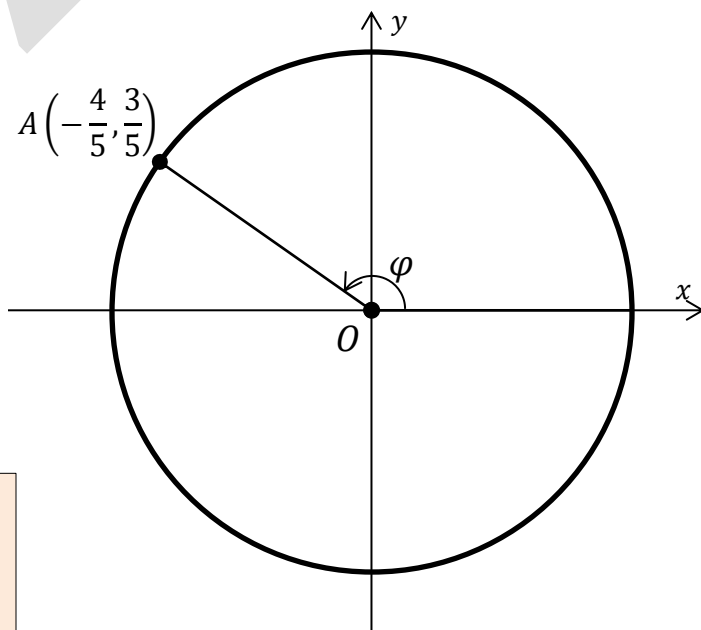

ΛΥΣΗ

$\hat{x} = 60^\circ$ (Βαίνει στο ίδιο τόξο με την B)

$\hat{y} = 120^\circ$ (η επίκεντρη είναι η διπλάσια της εγγεγραμμένης)

- A4.** Στο διπλανό σχήμα η τελική πλευρά της γωνιάς φ , η οποία είναι σε κανονική θέση, τέμνει τον τριγωνομετρικό κύκλο στο σημείο A με συντεταγμένες $(-\frac{4}{5}, \frac{3}{5})$.
Να υπολογίσετε τους τριγωνομετρικούς αριθμούς $\eta\mu\varphi$, $\sigma\upsilon\nu\varphi$, $\epsilon\varphi\varphi$ και $\sigma\varphi\varphi$.

ΛΥΣΗ

$$x = -\frac{4}{5}, y = \frac{3}{5}, \rho = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\rho = \sqrt{\left(-\frac{4}{5}\right)^2 + \left(\frac{3}{5}\right)^2} = \sqrt{\frac{16}{25} + \frac{9}{25}} = \sqrt{1} = 1$$

$$\text{Άρα, } \eta\mu\varphi = \frac{y}{\rho} = y = \frac{3}{5}, \sigma\upsilon\nu\varphi = \frac{x}{\rho} = x = -\frac{4}{5},$$

$$\epsilon\varphi\varphi = \frac{y}{x} = \frac{\frac{3}{5}}{-\frac{4}{5}} = -\frac{3}{4}, \sigma\varphi\varphi = \frac{x}{y} = -\frac{4}{3}$$

A5. Στο διπλανό σχήμα δίνεται ορθογώνιο παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$, με M και N τα μέσα των πλευρών $B\Gamma$ και $A\Delta$ αντίστοιχα.

Αν $\overrightarrow{AB} = \vec{x}$ και $\overrightarrow{BM} = \vec{y}$:

(α) Να εκφράσετε τα πιο κάτω

διανύσματα συναρτήσει των $\vec{x}$ και $\vec{y}$:

(i) $\overrightarrow{AM}$

(2 μονάδες)

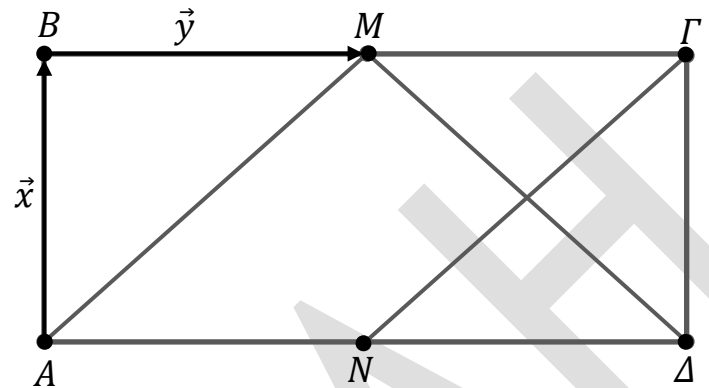
(ii) $\overrightarrow{M\Delta}$

(2 μονάδες)

(β) Να αποδείξετε ότι τα διανύσματα $\overrightarrow{AM}$ και $\overrightarrow{N\Gamma}$ είναι ίσα.

(1 μονάδα)

(Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας)

ΛΥΣΗ

(α) (i) Το διάνυσμα $\overrightarrow{AM}$ είναι το άθροισμα του $\overrightarrow{AB} = \vec{x}$ με το $\overrightarrow{BM} = \vec{y}$. Άρα,

$$\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BM} = \vec{x} + \vec{y}$$

(ii) Το διάνυσμα $\overrightarrow{M\Delta}$ είναι το άθροισμα του $\overrightarrow{M\Gamma} = \vec{y}$ με το $\overrightarrow{\Gamma\Delta} = -\vec{x}$ αφού το

$AB\Gamma\Delta$ ορθογώνιο και το $\overrightarrow{\Gamma\Delta}$ αντίρροπο του $\overrightarrow{AB}$. Δηλαδή, $\overrightarrow{\Gamma\Delta} = -\overrightarrow{AB} = -\vec{x}$

$$\text{Άρα, } \overrightarrow{M\Delta} = \overrightarrow{M\Gamma} + \overrightarrow{\Gamma\Delta} = \vec{y} - \vec{x}$$

(β) Αφού το $AB\Gamma\Delta$ ορθογώνιο, και τα M και N μέσα των $B\Gamma$ και $A\Delta$ αντίστοιχα,

τότε $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{\Delta\Gamma} = \vec{x}$ και $\overrightarrow{BM} = \overrightarrow{N\Delta} = \vec{y}$. Άρα, τα διανύσματα $\overrightarrow{AM}$ και $\overrightarrow{N\Gamma}$ είναι τα αθροίσματα των δύο διανυσμάτων και άρα έχουμε ότι:

$$\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BM} = \vec{x} + \vec{y} \text{ και } \overrightarrow{N\Gamma} = \overrightarrow{N\Delta} + \overrightarrow{\Delta\Gamma} = \vec{y} + \vec{x}, \text{ άρα } \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{N\Gamma}.$$

A6. Αν $\sin \omega = -\frac{3}{5}$ και $90^\circ < \omega < 180^\circ$, να υπολογίσετε την αριθμητική τιμή της παράστασης: $A = 15\sin \omega - 6\epsilon\phi\omega - 10\eta\mu\omega$

ΛΥΣΗ

Αφού $90^\circ < \omega < 180^\circ$, άρα είμαστε στο 2^ο τεταρτημόριο, δηλαδή $\eta\mu\iota\tau\omicron\nu\alpha$ θετικά.

$$\eta\mu^2\omega + \sin^2\omega = 1 \Leftrightarrow \eta\mu^2\omega + \left(\frac{9}{25}\right) = 1 \Leftrightarrow \eta\mu^2\omega = \frac{16}{25} \Leftrightarrow \eta\mu\omega = \frac{4}{5}$$

Άρα, $\epsilon\phi\omega = \frac{\frac{4}{5}}{-\frac{3}{5}} = -\frac{4}{3}$. Επομένως:

$$A = 15 \cdot \left(-\frac{3}{5}\right) - 6 \cdot \left(-\frac{4}{3}\right) - 10 \cdot \left(\frac{4}{5}\right) = -9 + 8 - 8 = -9$$

Μέρος Β: Να λύσετε και τις τρεις (3) ασκήσεις.

Κάθε άσκηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

B1. (α) Να λύσετε την εξίσωση $\sqrt[3]{\alpha + 5} = 2$, $\alpha > -5$ (4 μονάδες)

(β) Αν $\alpha = 3$, να υπολογίσετε τις τιμές των πιο κάτω παραστάσεων, χωρίς τη χρήση υπολογιστικής μηχανής:

(i) $K = \frac{\sqrt[3]{81}}{\sqrt[3]{\alpha}} + \alpha^{\frac{1}{2}} \cdot \sqrt{12}$ (3 μονάδες)

(ii) $\Lambda = \frac{1}{3-\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{3+\sqrt{\alpha}}$ (3 μονάδες)

ΛΥΣΗ

(a) $(\sqrt[3]{\alpha + 5})^3 = 2^3 \Leftrightarrow \alpha + 5 = 8 \Leftrightarrow \alpha = 8 - 5 \Leftrightarrow \alpha = 3$

(B) (i) $K = \frac{\sqrt[3]{81}}{\sqrt[3]{3}} + 3^{\frac{1}{2}} \cdot \sqrt{12} = \sqrt[3]{\frac{81}{3}} + \sqrt{3} \cdot \sqrt{12} = \sqrt[3]{27} \cdot \sqrt{36} = 3 \cdot 6 = 18$

$$\text{(ii)} \quad A = \frac{1}{3-\sqrt{3}} + \frac{1}{3+\sqrt{3}} = \frac{3+\sqrt{3}+3-\sqrt{3}}{(3-\sqrt{3}) \cdot (3+\sqrt{3})} = \frac{6}{3^2 - (\sqrt{3})^2} = \frac{6}{9-3} = \frac{6}{6} = 1$$

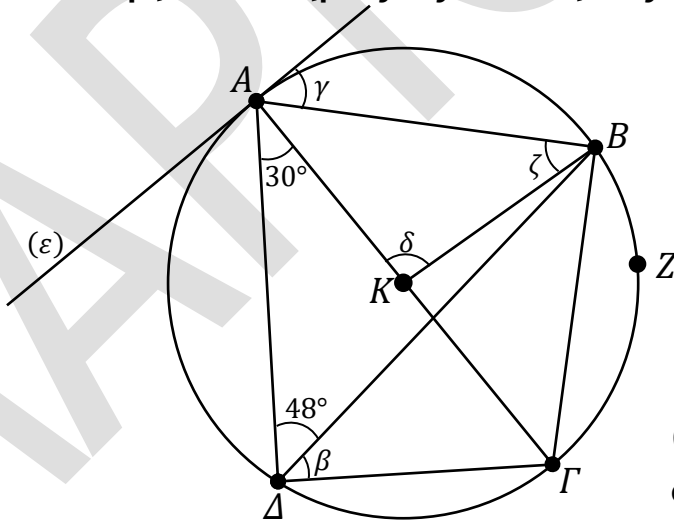
B2. Στο πιο κάτω σχήμα δίνεται κύκλος (K, ρ) . Η AG είναι μια διάμετρος του και η ευθεία (ε) είναι η εφαπτομένη του κύκλου στο σημείο A . Αν $\angle \hat{A}G = 30^\circ$ και $\angle \hat{B}A = 48^\circ$, να υπολογίσετε:

(α) τα μέτρα των γωνιών β, γ, δ και ζ (6 μονάδες)

(β) το μέτρο του τόξου BZF (2 μονάδες)

(γ) το μέτρο της γωνιάς $\Delta\Gamma B$ (2 μονάδες)

(να δικαιολογήσετε πλήρως τις απαντήσεις σας)

(Μπορείτε να μεταφέρετε το σχήμα στο τετράδιο απαντήσεων)

ΛΥΣΗ

(α) $\hat{\beta} + 48^\circ = 90^\circ$ (είναι η εγγεγραμμένη που βαίνει σε ημικύκλιο)

$$\hat{\beta} = 42^\circ$$

$\hat{\delta} = 96^\circ$ (η επίκεντρη είναι η διπλάσια της εγγεγραμμένης 48°)

Το τρίγωνο KAB είναι ισοσκελές αφού $KA = KB = \text{ακτίνα κύκλου}$, άρα

$\hat{\zeta} = K\hat{A}B$ (παρά τη βάση γωνίες ισοσκελούς τριγώνου ίσες)

Άρα $\hat{\zeta} + \hat{\zeta} + 96^\circ = 180^\circ$ (άθροισμα γωνιών τριγώνου)

$$2\hat{\zeta} = 84^\circ \Leftrightarrow \hat{\zeta} = 42^\circ$$

$\hat{\gamma} = 48^\circ$ (από Θεώρημα Χορδής - Εφαπτομένης)

(β) Γνωρίζουμε από το (α) ότι η εγγεγραμμένη $K\hat{A}B = 42^\circ$. Άρα για να υπολογίσουμε το τόξο $\widehat{BZ\Gamma}$ αρκεί να βρούμε το μέτρο της επίκεντρης, της εγγεγραμμένης $B\hat{A}\Gamma = 42^\circ$, η οποία είναι διπλάσιά της. Άρα $\widehat{BZ\Gamma} = 84^\circ$.

(γ) Γνωρίζουμε ότι η $\Delta\hat{B}\Gamma = 30^\circ$ (βαίνει στο ίδιο τόξο με την $\Delta\hat{A}\Gamma$). Άρα $30^\circ + 42^\circ + \Delta\hat{\Gamma}B = 180^\circ$ (άθροισμα γωνιών τριγώνου)

$$\Delta\hat{\Gamma}B = 180^\circ - 72^\circ = 108^\circ.$$

B3. (α) Να αποδείξετε την πιο κάτω ταυτότητα:

$$\frac{\eta\mu x}{1-\sigma\upsilon\nu x} - \sigma\varphi x = \frac{1}{\eta\mu x}$$

(6 μονάδες)

(β) Να λύσετε την εξίσωση $\frac{1}{\eta\mu x} = 2$ στο διάστημα $90^\circ \leq x \leq 180^\circ$

(4 μονάδες)

ΛΥΣΗ

$$\begin{aligned} \text{(α)} \quad \frac{\eta\mu x}{1-\sigma\upsilon\nu x} - \sigma\varphi x &= \frac{\eta\mu x}{1-\sigma\upsilon\nu x} - \frac{\sigma\upsilon\nu x}{\eta\mu x} = \frac{\eta\mu x \cdot \eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x \cdot (1-\sigma\upsilon\nu x)}{\eta\mu x \cdot (1-\sigma\upsilon\nu x)} = \frac{\eta\mu^2 x - \sigma\upsilon\nu x + \sigma\upsilon\nu^2 x}{\eta\mu x \cdot (1-\sigma\upsilon\nu x)} \\ &= \frac{(1-\sigma\upsilon\nu x)}{\eta\mu x \cdot (1-\sigma\upsilon\nu x)} = \frac{1}{\eta\mu x} \end{aligned}$$

$$\text{(β)} \quad \frac{1}{\eta\mu x} = 2 \Leftrightarrow 2\eta\mu x = 1 \Leftrightarrow \eta\mu x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow x = 30^\circ$$

$$\eta\mu^2 x + \sigma\upsilon\nu^2 x = 1$$

Αλλά, είμαστε στο διάστημα $90^\circ \leq x \leq 180^\circ$, άρα η 30° δεν είναι η κατάλληλη γωνιά. Άρα, $\eta\mu(180^\circ - x) = \eta\mu x \Leftrightarrow \eta\mu 150^\circ = \eta\mu 30^\circ$, άρα, $x = 150^\circ$.

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ